

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Leif Lahn Jensen

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

31. januar 2017

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 3. januar 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 202 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Leif Lahn Jensen (S).

J.nr. 2017-257

Spørgsmål nr. 203:

”Ministeren bedes oplyse, hvilken evidens (bevis) der ligger bag ministerens udsagn: ”Så stor en stigning på så relativt kort tid må skyldes, at folk begynder at tilpasse sig reglerne, som de ved træder i kraft. Ellers kan man ikke opleve en stigning på 25 procent. Vi taler om en markant stigning. Det beviser for mig, at alle de dommedagsscenarioer, der blev beskrevet af flere partier, om, at der slet ikke var småjob, at man ville stavnsbinde folk, og at det slet ikke kunne lade sig gøre, ikke holder stik”? Der henvises til <http://www.b.dk/politiko/nu-arbejder-flere-ved-siden-af-kontanthjælpen>. Agter ministeren i den forbindelse at afskaffe Beskæftigelsesministeriets mangeårige tradition og arbejde med evidens og effektstudier for i stedet at overgå til at offentliggøre tal fra ”min verden”, som ministeren selv udtrykker det?”

Svar:

Vedr. første del af spørgsmålet henviser jeg til mit svar på BEU alm. del spørgsmål 178.

Vedr. anden del af spørgsmålet, kan jeg oplyse følgende: Beskæftigelsesministeriet foretager løbende analyser af forskellig karakter. En del af disse analyser er effektanalyser, som skal give os svar på, om forskellige indsatser og tiltag har den intendede effekt. Beskæftigelsesministeriets evidensstrategi tilsiger, at analysearbejdet generelt skal have fokus på at indsamle og udvikle viden om indsatsens virkninger, og derfor har det i en længere årrække været særligt prioriteret at gennemføre effektstudier af høj metodisk kvalitet, fx i form af randomiserede kontrollerede forsøg og økonometriske effektanalyser.

Som en fælles forståelse af, hvad der udgør sikker og mindre sikker viden, og deraf følgende kriterier for hvor stærke konklusioner, der kan drages på baggrund af den tilgængelige viden, anvender Beskæftigelsesministeriet nedenstående videnshierarki.

Tabel 1. Videnshierarki

Overordnet Vidensniveau	Detaljeret vidensniveau	Kriterier
Evidens	Stærk evidens	En overvægt på tre eller flere effektstudier med høj kvalitet og/eller ét forskningsbaseret review viser resultater, der går i samme retning
	Moderat evidens	En overvægt på to effektstudier af høj kvalitet viser resultater, der går i samme retning
Indikation	Indikation	En overvægt på ét effektstudie af høj kvalitet eller flere effektstudier med begrænset kvalitet viser resultater, der går i samme retning
Ingen viden	Modstridende viden	Studier viser resultater, der går i forskellig retning. Ingen overvægt.
	Usikker viden	Ingen eller få studier med begrænset kvalitet viser resultater. Ingen overvægt.

Note: Videnshierarkiet tager udgangspunkt i NFA's "[Hvidbog om mentalt helbred, sygefravær og tilbagevenden til arbejde](#)", hvor der er opstillet et tilsvarende hierarki.

Evidens er øverst i videnshierarkiet. Evidens betyder, at der er høj statistisk sikkerhed for, at en bestemt indsats hjælper – eller ikke hjælper – en målgruppe hurtigere tilbage i arbejde. For at der foreligger evidens, skal der blandt effektstudier af høj forskningsmæssig kvalitet være en overvægt af effektstudier, der peger i samme retning. Der kan altså godt være effektstudier, der peger i en anden retning. Men der skal være en overvægt af effektstudier, der peger i den givne retning. Retningen kan både være, at der er positiv, negativ eller ingen effekt af en given indsats. Evidens kan opdeles i stærk og moderat evidens.

Studier af høj kvalitet er afgrænset til kvantitative studier, hvor der skelnes klart mellem en forsøgs- og en kontrolgruppe. Kontrollerede forsøg og veludførte registerbaserede effektstudier kan give viden af høj kvalitet.

Indikation er det næste niveau i videnshierarkiet. Indikation kræver, at der blandt effektstudier af høj kvalitet er en overvægt på ét effektstudie, som viser en effekt af en given indsats. Alternativt skal der være flere effektstudier af begrænset kvalitet, der peger i samme retning.

Det laveste vidensniveau i videnshierarkiet er *ingen viden*. Dette betyder, at studierne resultater enten går i forskellig retning, eller der kun er få studier af begrænset kvalitet på området eller slet ingen studier.

Parallelt med den egentlige evidensopbygning arbejdes målrettet med at højne kvaliteten i hypotesedannelsen – altså formuleringen af, hvilke årsagssammenhænge, der kan tænkes at gælde. Her er de *deskriptive analyser* helt centrale og har altid været det. Der kan være gode grunde til, at der ikke altid kan gennemføres egentlige effektanalyser – fx at det ofte er tidskrævende og kræver store datamængder. I

andre tilfælde er det slet ikke muligt at foretage egentlige effektevalueringer fx pga. manglende mulighed for at kunne konstruere en egentlig kontrolpopulation eller pga. utilstrækkelig data.

Jeg agter selvfølgelig at fortsætte Beskæftigelsesministeriets tradition for at arbejde med evidensbaseret viden og effektstudier, men jeg mener på baggrund af ovenstående, at det er helt naturligt, at de tendenser vi ser i deskriptive analyser og nøgletal også indgår centralt i den politiske debat.

Beskæftigelsesministeriet har med omtalte analyse lavet en beskrivende analyse, der bidrager til at vise de aktuelle tendenser og første indikationer på en udvikling her og nu. Denne information mener jeg også er relevant og interessant.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen